

Роль міжнародних організацій у діяльності інститутів громадянського суспільства в Україні

Андрій КУДРЯЧЕНКО,
доктор історичних наук, професор,
директор Державної установи
«Інститут всесвітньої історії НАН України»

2

Такою є тема конкурсної науково-дослідницької роботи, виконаної протягом 2014 року науковцями Державної установи «Інститут всесвітньої історії НАН України». Дослідження здійснювалося в рамках кількарічної наукової програми «Громадянське суспільство, особа, держава: національний досвід і потенціал взаємодії». У 2-му та 4-му номерах журналу подаємо статті, що розкривають основні результати дослідження цієї теми.

Роль международных организаций в деятельности институтов гражданского общества в Украине

Андрей КУДРЯЧЕНКО, доктор исторических наук, профессор, директор Государственного учреждения «Институт всемирной истории НАН Украины»

Такова тема конкурсной научно-исследовательской работы, выполненной в течение 2014 года учеными Государственного учреждения «Институт всемирной истории НАН Украины». Исследование осуществлялось в рамках многолетней научной программы «Гражданское общество, личность, государство: национальный опыт и потенциал взаимодействия». Во 2-м и 4-м номерах журнала подаем статьи, раскрывающие основные результаты исследования этой темы.

Role of International Organizations in Activities of the Civil Society Institutions in Ukraine

Andriy KUDRIACHENKO, Doctor of Historical Science, Professor, Director of the State Institution 'Institute of World History of the National Academy of Sciences of Ukraine'

This is the subject of the competition scientific and research work which was executed by the scholars of the State Institution 'Institute of World History of the National Academy of Sciences of Ukraine' in 2014. The study was carried out within the framework of the multiannual Research Programme 'Civil society, a person, and the state: National experience and potential of interactions'. In the 2nd and 4th issues of the Journal, the articles demonstrating the main results of our work will be presented.

У рамках проведеного наукового дослідження співробітниками Інституту здійснено комплексний аналіз ефективності ключових напрямів співробітництва та механізмів взаємодії міжнародних організацій і вітчизняних ОГС у контексті становлення й розвитку громадянського суспільства, а також розроблено практичні рекомендації щодо вдосконалення цього співробітництва задля подальшого демократичного поступу України, мінімізації впливу негативних кризових явищ у політиці, економіці, суспільстві як усередині країни, так і ззовні.

Вагому роль у процесі поступового усвідомлення громадянами потреби у громадсько-політичній участі відіграють міжнародні організації, що сприяють оптимізації відносин у триаді «особа—суспільство—держава» в Україні. Доведено, що міжнародні організації є життєво важливим компонентом реформ у країні та захисту інтересів громадян, вони роблять внесок у формування національної політики; політичний діалог, координацію секторальних політик; аналіз впровадження реформ; виконання державного бюджету; розбудову спроможностей, зокрема для бюджетної грамотності й громадянського контролю виконання державного бюджету.

Підтримка міжнародними організаціями інститутів громадянського суспільства в Україні, по-перше, дає змогу в умовах економічної кризи звільнити державу від реалізації надмірно обтяжливих для неї соціальних завдань, по-друге, підвищувати якість політичних і публічно-правових

рішень завдяки повнішому врахуванню потреб населення, альтернатив і можливих наслідків рішень; а по-третє, забезпечує перетворення громадського сектору на альтернативу та конкурента владного сектору в соціальній і політичній сферах.

Значна протестна активність громадськості для захисту своїх соціально-економічних інтересів сприяє набуттю громадянами практичного досвіду обстоювання власних прав, а також стимулює поширення активістських орієнтацій в українському суспільстві. У більшості випадків ініціативи неурядового сектору, підтримані міжнародними донорськими організаціями, продовжують відігравати ключову роль у захисті прав людини і виконувати роль каталізатора в реформуванні внутрішньої державної політики.

З'ясовано, що українські ОГС мають ще чимало перешкод щодо взаємодії з міжнародними організаціями у трьох основних сферах: визначення міжнародних джерел фінансування, які відповідали б їхнім потребам, утвердження себе як надійних партнерів міжнародних організацій та реагування на негативне політичне середовище. Виявлено, що, окрім відсутності належної фінансової підтримки, яка має надаватися владою для ОГС, державному регулюванню дотепер не вдалося також створити достатніх умов для потужної підтримки соціальних проєктів громадянського суспільства та діяльності громадських об'єднань і благодійних організацій.

Тож подаємо статті, що висвітлюють результати дослідження.